

Avloppsslam, utspritt på åkermarken, har med all rätta under 40 - 50 år varit en fråga som konfronterats med ett flertal tydliga särintressen.

Många äldre jordbrukare minns säkert när tjänstemän från vår kommun besökte jordbrukare i egenskap av "försäljare av slamgödsel" med det enkla torftiga säljargumentet: "ta emot slam, det är ju bara folkskit". Detta skedde på, 1970-talet. I dag åker samma tjänstemän (inte personligen) men ändå samma "försäljare" av slamgödsel ut med samma budskap, träffar villaägare och jordbrukare, och förmedlar budskapet: "ta emot slammet från slutna tankar, det är ren koncentrerad näring". De sista tre orden hämtade ur vacker kommunal broschyr.

Ang slamgödsel från slutna tankar följer lite kortfattad info.

LRF s kretsloppspolicy från 2011 – 2012 kräver "Växtnäringen skall vara fri från smittämnen"

I reviderad policy från 2016 krävs "Avloppsfraktionen skall behandlas så att den blir fri från smittämnen"

Tydligare än så kan det inte vara! U-a kommun har definitivt inte uppfyllt kraven, ändå hänvisar kommunen alltid till LRF

Uddevallas slam hämtat ur slutna villatankar enl. den analys våra politiker i U-a erhållit 2016 innehåller 0,35 kg fosfor/10 ton slam, värde 6,50 kronor

Analysen för kväve visar på 43 kg/10 ton slam. Det motsvarar det kväve som kommunen köper och tillsätter i form av Urea.

När en lantbrukare gör upp sin årliga växtodlingsplan beräknar han/hon att åkern kräver 12 – 20 kg fosfor/ha. Fosfor i slammet, 0,7 – 0,8 kg/ha utgör alltså ca 5 % av åkerns beräknade fosforbehov. Den övriga fosfor, ca 95 % måste köpas in. Varför så lite fosfor?. Kvävet begränsar den mängd slamgödsel som enl. lag är tillåten att sprida på åkern. Avloppsslammet består till stor del av vatten (ts halt 0,157).

Att då köra ca 15 - 20 ton vatten /ha i vårbruket medför skördeförlust. Utöver vårbruket (exemplet ovan) får under resten av sommaren fram till 30 oktober slamgödsel nästan bara köras på växande gröda, framför allt slåttervall. Vallen får skördas efter 10 månader, alltså kommande år. En betydande del av kvävet har gått förlorat efter 10 månader. Inga djur får beta på en slamgödslad åker, ingen mjölk får produceras från slamgödslad vall eller bete, ingen odling som följer KRAV s regler får nyttja slamgödsel, ingen slamgödsel på bär eller potatisodling.

Skall denna metod verkligen lyftas fram i Uddevalla? Detta är inget kretslopp! Det är inget miljötänk!

Fosfors värde från en normalfamilj är värd 5 - 6 kronor/år (ca 0,25 - 0,35 kg fosfor). Att bygga om och installera ett slutet tanksystem beräknas kosta 150.000 - 250 000 kronor/villa. Är det försvarbart ur privatekonomisk synvinkel, förhållandet 5 - 6 kronor mot 150 000 - 250 000 kronor?

Näringsvärdet ur växtodlingssynpunkt i aktuellt avloppsslam är alltså ytterst lågt.

Skulle vi lantbrukare dessutom medverka, påhejade av vår kommun och med kommunens goda minne, att sprida antibiotikaresistenta bakterier i vår odlingsmiljö är det fasansfullt och helt oansvarigt av oss bönder. Var finns kommunens och våra politikers ansvar i dag / i morgon / för framtiden?

LRF s kommungrupp Uddevalla
Styrelsen // Nils Mellin, ordf